

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט מיכאל קרשן

התובעת / הנתבעת שכנגד

מרי בן יחזקאל

ע"י ב"כ עו"ד שלומי וינברג

נגד

הנתבעת / התובעת שכנגד

לילך לאה ברגר

ע"י ב"כ עו"ד יהודה בן סנן

פסק דין

1 תביעת לשון הרע בסך 400,000 ₪, ללא הוכחת נזק, ולשני צווי עשה, שהגישה גננת בגן
2 ילדים נגד אם של פעוט שלמד בגן. זאת בהתייחס לארבעה פרסומים "משמיצים" שפרסמה האם
3 נגד הגננת והגן בנוגע להתעללות שבנה עבר בגן הילדים¹.
4
5

6 אם הפעוט, הנתבעת, הגישה נגד הגננת תביעה שכנגד. במסגרת סיכומי הצדדים צומצמה
7 התביעה שכנגד לסך של 20,000 ₪ – כאב וסבל שנגרמו לאם, על פי טענתה, כתוצאה מן
8 ההתעללות שעבר בנה בגן.
9

רקע עובדתי שאינו שנוי במחלוקת

10
11 1. א.ב., בנה הפעוט של הנתבעת (להלן – "הפעוט"), למד בשנת 2017 בגן שבבעלות התובעת,
12 גן "עופרים" בראשון לציון (להלן – "הגן"). בתקופה הרלבנטית היה הפעוט כבן שנתיים ושמונה
13 חודשים. בן נוסף של הנתבעת, תינוק כבן 5.5 חודשים באותה עת, למד אף הוא בגן באותה שנה.
14

15 התובעת משמשת כגננת בגן, ולצידה מספר סייעות. בתקופה הרלבנטית עבדו בגן, בין
16 היתר, שתי סייעות: גב' אילנית נורי (להלן – "אילנית"), סייעת ותיקה ששימשה אחראית
17 התינוקיה בגן וגב' אודליה קולב (להלן – "אודליה"), סייעת זמנית שהחלה עבודתה בגן ביום
18 29.6.2017 ופוטרה על ידי התובעת ביום 28.7.2017.
19

¹ תחילה הוגשה התביעה גם נגד גב' אודליה קולב, סייעת בגן הילדים. התביעה נגד הסייעת נמחקה בהסכמת הצדדים מחוסר סמכות עניינית.

בית משפט שלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני :

2. הפעוט עתיד היה לעבור בשנת הלימודים הבאה לגן עירייה. משכך נדרש להיגמל מחיתולים. הנתבעת הודיעה לתובעת בסוף חודש מאי 2017 כי החליטה להוריד לפעוט את החיתול, ומאותו שלב שלחה אותו לגן עם תחתונים. אין חולק כי הפעוט לא היה גמול באופן מלא באותה עת ובשהותו בגן עשה את צרכיו לעתים מזומנות בתחתוניו.

3. ביום 12.7.2017 בשעות הערב התקיימה שיחה בין אודליה לנתבעת בה סיפרה אודליה לנתבעת על התעללות שעובר הפעוט בגן בקשר עם תהליך הגמילה. בבוקר יום המחרת, יום חמישי 13.7.2017, הגיעה הנתבעת לגן ושוחחה עם התובעת אודות דבריה של אודליה. ביום שישי, 14.7.2017, שלחה הנתבעת את שני ילדיה לגן. ביום שבת, 15.7.2017, שלחה הנתבעת לתובעת הודעת טקסט בה הודיעה כי לא תשלח עוד את ילדיה לגן.

4. במועד סמוך שוחחה הנתבעת עם גב' ענבל קארו (להלן – "ענבל"), אם לילד אחר שלמד בגן. במסגרת השיחה אמרה הנתבעת לענבל שקרו לבנה כמה דברים שקשורים לגמילה על ידי הצוות אך לא הייתה מוכנה לפרט. לטענת ענבל, נוסף על האמור אמרה לה הנתבעת שהייתה התעללות בפעוט על ידי התובעת בכל הקשור לגמילתו מטיטולים (הפרסום השני בכתב התביעה).

5. ביום 11.8.2017 הגישה הנתבעת תלונה נגד התובעת במשטרת ראשון לציון (הפרסום הראשון בכתב התביעה). המשטרה ביררה את התלונה, ובין היתר חקרה את התובעת ואת אודליה. בסופו של דבר סגרה הפרקליטות את תיק החקירה נגד התובעת מחוסר אשמה.

6. התובעת הפעילה נגד הנתבעת חוקרת פרטית, גב' עדי דוד (להלן – "החוקרת הפרטית"). החוקרת הפרטית בדתה דמות פיקטיבית בשם "מיקי". "מיקי" הצטרפה לקבוצת פייסבוק בשם "אימהות ראשל"צ" בה חברה הנתבעת. היא פנתה לנתבעת בערוץ פרטי ובקשה המלצות על גן לבנה בן השנתיים של אחותה. הנתבעת המליצה על גן מסוים והוסיפה שיש לה "דיס – המלצה" על גן עופרים, בו למדו שני ילדיה והבן הגדול עבר שם התעללות (הפרסום השלישי בכתב התביעה).

אחר זאת שוחחו השניים בטלפון והחוקרת הפרטית הקליטה את השיחה שלא בידיעת הנתבעת. במסגרת השיחה סיפרה הנתבעת ל"מיקי", בין היתר, את שנאמר לה שעבר בנה בגן (הפרסום הרביעי בכתב התביעה).

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני:

דיון והכרעה

7. אקדים ואומר: על מנת להכריע בתביעה העיקרית אין צורך לקבוע ממצא בשאלה מה אירע בגן ואף לא האם הפעוט עבר התעללות מדי התובעת. כל שנדרש הוא לקבוע מה היו הנתונים שעמדו לפני הנתבעת בעת פרסום הדברים שהתובעת סבורה שמהווים לשון הרע.

אשר על כן לא מצאתי מקום לקבוע בגדרי תובענה זו מה בדיוק אירע לפעוט בגן שבהנהלת התובעת. אעיר עם זה, ולכך תהיה נפקות במסגרת הדיון בתביעה שכנגד, שאף לשיטתה של התובעת נחשף הפעוט להתנהגות פסולה בגן, אך לדבריה נפגע הפעוט מהתנהגותה של אודליה ולא מהתנהגותה שלה עצמה.

8. עליי להכריע בשלוש שאלות עובדתיות בסך הכול: מה היה תוכן השיחה ביום 12.7.2017 בין הנתבעת לאודליה ומהם הדברים ששמעה הנתבעת מבנה הפעוט; מה היה תוכן השיחה יום לאחר מכן בין הנתבעת לתובעת; ומה היה תוכן השיחה בין התובעת לענבל. תוכן השיחות בין התובעת לחוקרת הפרטית אינו שנוי במחלוקת.

9. לאחר שתיקבע התשתית העובדתית המלאה ייקבעו המסקנות המשפטיות הנגזרות ממנה.

ממצאי עובדה

תוכן השיחה בין הנתבעת לאודליה והדברים ששמעה הנתבעת מבנה הפעוט

10. אודליה העידה (סעיף 8 לתצהירה; עמ' 32 שורות 24-30 לפרוטוקול) כי כשבוע לפני 12.7.2017 פנתה לנתבעת, נתנה לה את מספר הטלפון שלה ובקשה שתתקשר אליה. לטענתה עשתה כן על מנת לספר לנתבעת על התעללות שחוות בנה הפעוט בגן, אך הנתבעת לא התקשרה לאודליה.

הנתבעת אישרה את הדברים (סעיף 9 לתצהירה; עמ' 22 שורות 13-15 לפרוטוקול). לדבריה לא ייחסה לכך חשיבות וחשבה כי אודליה מעוניינת "להתחבר אליה על רקע חברי".

לא הובאה כל ראיה שיש ביכולתה לסתור את עדויות השתיים בעניין זה.

בית משפט שלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני:

11. אין חולק כי ביום 12.7.2017 שוחחו אודליה והנתבעת בטלפון. על תוכן השיחה העידו אודליה והנתבעת. אקדים ואומר כי, בניגוד לנטען לפניי, לטעמי אין פערים של ממש בין גרסאות השתיים.

12. משתי הגרסאות גם יחד עולה כי ביום 12.7.2017 בבוקר הגיעה הנתבעת לגן. אודליה שאלה אותה מדוע לא התקשרה אליה קודם לכן והפצירה בה לעשות כן. הנתבעת התקשרה לאודליה בלילה.

13. אודליה העידה כי בשיחת הטלפון האמורה סיפרה לנתבעת כי הייתה עדת ראייה למקרים **רבים** בהם השפילה התובעת, עלבה והתנהגה באופן קשה כלפי הפעוט על רקע חוסר יכולתו לשלוט בסוגריו. היא פרטה באוזני הנתבעת מספר דוגמאות (סעיפים 5 ו-6 לתצהירה):

- מקרה אחד בו עשה הפעוט את צרכיו בתחתוניו בעת משחק בחצר. הפעוט הוכנס לשירותים על ידי סייעת בשם שרה והושאר שם בהנחיית התובעת ללא שהוחלפו בגדיו מעל מחצית השעה, בעוד הוא עומד ומתחנן שיחליפו לו.

- מקרה נוסף (להלן – "**המקרה השני**") בו עשה הפעוט את צרכיו במהלך ארוחת צהריים. הפעוט נעמד ולא העז לספר שברח לו. אילנית ראתה שברח לפעוט וסיפרה לתובעת. התובעת צרחה על הפעוט וגערה בו כיצד הוא עושה דבר כזה בעת שכולם אוכלים. הפעוט פרץ בבכי בעוד הילדים מסתכלים עליו ולועגים כי יש ריח מסריח בגללו. התובעת שלחה את הפעוט לשירותים בצעקות. אודליה ביקשה להרגיעו ורצה לקראתו על מנת להחליף לו אך נחסמה בידי התובעת שצעקה עליה "את לא הולכת להחליף לו, שילמד!". הפעוט עמד בשירותים במהלך כל הארוחה, כ-45 דקות, הסתכל על הילדים אוכלים ולא הפסיק להתייפח ולקרוא לאודליה להחליף לו. הוא המשיך לעמוד עד שהצוואה נזלה לו עד אצבעות הרגליים. רק בתום הארוחה אמרה התובעת לאודליה שהיא רשאת להחליף את בגדיו של הפעוט. אחרי שסיימה לעשות כן אמר לה הפעוט "אני לא אכלתי". אודליה שאלה את התובעת מה בדבר אוכל לפעוט. התובעת לא ענתה לה והמשיכה בעיסוקיה. לאחר רבע שעה שאלה אותה שוב ואז התובעת נאותה לתת לו צלחת עם אוכל. הפעוט ישב ואכל לבד בעוד הילדים האחרים כבר הלכו לישון.

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני :

- 1 • התובעת נהגה לעלוב בפעוט כאשר היה מבקש תוספת במהלך ארוחת הצהריים.
- 2 היא כינתה אותו "בהמה" ואמרה לו שבגלל שאכל שלוש מנות הוא "מחורבן
- 3 הרבה". התובעת כינתה אותו גם בשמות גנאי כמו "כלב" או "חתול" בכל פעם
- 4 שהיה עושה את צרכיו, מעליבה אותו מול כל הילדים וגורמת להם לצחוק עליו.
- 5
- 6 • במקרה מסוים עשה הפעוט את צרכיו בתחתוניו ולאחר שעבר "ייבוש"
- 7 בשירותים מעל 30 דקות, ואחרי שבגדיו הוחלפו ורצה להצטרף למפגש של
- 8 התובעת עם ילדי הגן, הייתה התובעת גוערת בו "לך מכאן, אף אחד לא רוצה
- 9 להיות חבר שלך".
- 10
- 11 • התובעת אמרה שהפעוט הוא הכבשה השחורה שלה. בכל פעם שהייתה מחלקת
- 12 משהו לילדים היה הפעוט מקבל אחרון.
- 13
- 14 14. מגרסה זו לא משה אודליה בחקירתה הנגדית. היא גם אישרה שעל כל המקרים סיפרה
- 15 לנתבעת (עמ' 30 שורות 4-11).
- 16
- 17 15. בחקירתה במשטרה של אודליה (נספח 11 לתצהירי הנתבעת) הדברים אינם מפורטים כמו
- 18 בתצהיר שערכה, אך גם שם סיפרה אודליה כי התובעת נהגה להעניש את הפעוט כל אימת שעשה
- 19 את צרכיו בבגדיו ואף הייתה צועקת עליו ו"מעמידה" אותו בשירותים מעל 20 דקות כשהצוואה
- 20 בתחתוניו "כדי שילמד" תוך שהפעוט קורא לאודליה והתובעת מונעת ממנה לגשת אליו על מנת
- 21 להחליף לו. במשטרה דיברה אודליה על "3-4 מקרים". בחקירת משטרה זו הוזכרה גם מניעת
- 22 אוכל מהפעוט כאשר עשה את צרכיו (שורה 64).
- 23
- 24 16. הנתבעת העידה (סעיפים 9-12 לתצהירה) כי אכן התקשרה לאודליה ביום 12.7.2017
- 25 בערב לאחר שבבוקר נפגשו בגן ואודליה שאלה אותה מדוע לא התקשרה כשבוע לפני כן, בעקבות
- 26 פנייתה של האחרונה. בשיחת הטלפון האמורה סיפרה אודליה לנתבעת אודות השפלות
- 27 והתעללויות שעובר הפעוט בגן בעידודה של התובעת. כל המקרים המופיעים בעדותה של אודליה
- 28 מופיעים, באופן זה או אחר, גם בעדות הנתבעת. גם הנתבעת שמה את הדגש על המקרה השני
- 29 שתיארה אודליה. התוספת היחידה שמצויה בתצהיר הנתבעת בנושא זה היא דברי אודליה
- 30 לפיהם כיוון שעבר הרבה זמן היא (אודליה) הייתה צריכה לגרד מהפעוט צוואה שנדבקה לרגליו
- 31 לאחר שהתייבשה (סעיף 13 לתצהירה).
- 32

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני :

הנתבעת הוסיפה כי לאחר לילה טרוף שינה שעבר עליה בעקבות השיחה עם אודליה
שאלה את בנה בבוקר מה קורה בגן כאשר בורח לו קקי. הפעוט אמר לה, לדבריה, כך: "מרי לא
אוהבת אותי כי אני עושה קקי בתחתונים". הנתבעת שאלה את הפעוט מה קורה כשבורח לו
בחצר והוא ענה שהילדים משחקים בחצר והוא בשירותים בוכה, והוסיף "אה אמא גם לא
אכלתי כי עשיתי קקי בתחתונים".

בחקירתה הנגדית בבית המשפט לא חזרה בה הנתבעת מגרסה זו.

בחקירתה במשטרה מיום 11.8.2017 (נספח ד' לתצהירי הנתבעת) מופיעה גרסה
תמציתית יותר של הגרסה המופיעה בתצהיר העדות הראשית שערכה. מופיעה הטענה כי
התובעת הייתה נוהגת להעניש את הפעוט על שברחה לו צואה על ידי כך שהעמידה אותו זמן רב
ללא החלפה ומבלי שיתאפשר לו לאכול בזמן הארוחה; מופיעים שם כינויי הגנאי "כלב"
ו"חתול"; מופיעה שם הטענה כי התובעת גרמה לילדים לצחוק על הפעוט; מופיעה גם הטענה
שלאחר אירוע בריחת צואה התובעת לא אפשרה לפעוט להתקרב לילדי הגן ואמרה לו שהילדים
לא רוצים להיות איתו. גם בחקירת המשטרה מסרה הנתבעת ששוחחה עם הפעוט והוא אישר
את הדברים ואמר לה שבגלל שעשה קקי בתחתונים לא אכל ומרי לא אוהבת אותו כי הוא עושה
קקי בתחתונים.

17. לא הובאו ראיות אחרות לתוכנה של השיחה בין הנתבעת לאודליה או לשיחה שניהלה
הנתבעת עם בנה הפעוט. עדותה של הנתבעת אמינה בעיניי באופן מלא. עדותה של אודליה בכל
הקשור לשיחה בינה לבין הנתבעת ביום 12.7.2017 אף היא אמינה.

18. בכתב תביעתו וסיכומיו ביקש ב"כ התובעת לפגום בגרסאות אלה של אודליה ושל
הנתבעת בדרך של הצבעה על קנוניה אפשרית שלהן, שנשמכת על שלל תמיהות ושאלות. טענה זו
מצאתי לדחות בשתי ידיים, מן הסיבות הבאות:

- הן אודליה הן הנתבעת העידו כי לא ניהלו ביניהן קשר חברי קודם לשיחת הטלפון מיום
12.7.2017.

התובעת לא הציגה כל ראיה שיש ביכולתה לסתור גרסה זו, והלכה למעשה אחת הראיות
שהגישה התובעת דווקא תומכת בה בבירור. כוונתי לשיחה המוקלטת בין הנתבעת
לחוקרת הפרטית, בה משיחה הנתבעת לפי תומה, עם מי שהיא חושבת שמבקשת

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני:

1 המלצה על גני ילדים, כיצד אהבה את התובעת וסמכה עליה עד שיום אחד פתאום הובא
2 לידיעתה שהיא מתעללת לה בילד (נספח 2 לתצהיר החוקרת הפרטית, עמ' 5).

3
4 ער אני לכך שתלונת הנתבעת במשטרה הוגשה יום לאחר פיטורי אודליה בידי התובעת,
5 אך אין כוח משכנע לטענה כי הדבר מלמד על קיומה של אותה "קנוניה" בין הנתבעת
6 לאודליה. כבר בחקירתה במשטרה הסבירה הנתבעת כי הגישה את תלונתה בחלוף חודש
7 כי: "לא רציתי לבוא לפה סתם בלי אסמכתא. היות ואודליה עד נכון להיום לא
8 רצתה לספר את זה לאף גורם חוץ ממני, עכשיו כשהיא מוכנה באתי למסור את
9 העדות הזו" (נספח ד'1 לתצהירי הנתבעת שורות 17-18). כך העיד גם בעלה של הנתבעת
10 מר יניב ברגר (להלן – "יניב") בתצהירו (סעיף 6), וישנו כמובן היגיון רב באופן פעולה
11 שכזה. אני דוחה אפוא את טענת התובעת בעניין זה.

12
13 • נטען כי מעצם העובדה שאודליה והנתבעת המשיכו לשלוח את ילדיהן לגן יש להסיק כי
14 ידעו היטב שאין כל התעללות בגן. טענה זו אין לקבל.

15
16 לגבי הנתבעת: הרי זו שלחה את הפעוט לגן רק ביום המחרת של שיחת הטלפון עם
17 אודליה (13.7.2017), ואת בנה התינוק – שטופל בידי אילנית בתינוקיה ולא אמור היה
18 להיות חשוף להתעמרות על רקע של גמילה מחיתולים – שלחה לגן יום אחד נוסף בלבד
19 – יום שישי. הנתבעת הוציאה את ילדיה מן הגן, אמנם לאחר התלבטות (ראו דבריה
20 בהקלטה האותנטית של שיחתה עם החוקרת הפרטית, נספח 2 לתצהיר החוקרת
21 הפרטית בעמ' 11) אבל בזמן הראשון שיכלה לעשות כן ובנסיבות העניין אין מקום
22 להסיק מסקנות כלשהן לחובתה בעניין זה. ולגבי אודליה: זו אמנם פוטר רק ביום
23 28.7.2017 ועד אותו מועד הגיעו ילדיה שלה לגן, אולם כזכור אודליה הייתה חלק מצוות
24 הגן ועל כן לא היה לה יסוד מתאים להניח שגם הם יהיו צפויים להתעללות כזו או אחרת
25 (בין אם נכחה בגן ובין אם לאו).

26
27 • נטען כי יניב העיד שהיו בידו הקלטות אודיו שמאוששות את המידע שמסרה אודליה
28 לנתבעת, ואלה לא גולו במסגרת גילוי המסמכים ולא הוגשו כראיה.

29
30 עיון מקרוב בעדותו של יניב מלמד כי הלה טען שבשעתו היו בידו הקלטות של שיחות
31 וואטסאפ בין הנתבעת לאודליה, אך משעה שאודליה הסכימה להעיד לא היה בהן צורך
32 (עמ' 18 שורות 6-19 לפרוטוקול). מכאן עולה כי מדובר בתיעוד הדברים שאמרה אודליה

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני:

ולא מעבר לכך, וקשה לראות מדוע אי הגשתן במשפט צריכה להשפיע על הערכת עדויותיהן של הנתבעת ושל אודליה בעניין זה.

• עוד נטען כי בגרסאות עדי ההגנה: הנתבעת, אודליה ויניב, ניתן לזהות פערים ביחס לתיאור מעשי ההתעללות.

כאמור לעיל לא מצאתי פערים משמעותיים בין הגרסאות של אודליה ושל הנתבעת. גרסתו של יניב היא כבר גרסה מכלי שני (שכן הוא עצמו לא שוחח עם אודליה אלא שמע אודות השיחה מאשתו הנתבעת), ולכן מטבע הדברים חשובה פחות, אך בכל מקרה עיקרי תיאורי ההתעללות שספג הפעוט בגן מופיעים גם בה (עמ' 18 שורות 1-3, 23-25). העובדה כי טען שנאמר להם על שני מקרים בהם הילד עמד עם קקי בתחתונים (עמ' 18 שורות 28-29) לא משנה מן המסקנה כי יניב נחשף לעיקרי הדברים בזמן אמת.

• הטענה כי סכסוך כספי בין התובעת לנתבעת הוא שעמד ביסוד התלונה חסרת כל בסיס. ראשית קשה מאוד להאמין כי סכסוך כספי פעוט בנוגע לתשלום בגין התקופה הקצרה שנותרה עד לסיום שנת הלימודים (לרבות חודש אוגוסט) לאחר שילדי הנתבעת עזבו את הגן הביא את הנתבעת ואת אודליה לטוות עלילת בדים נגד התובעת ולסבך אותה בחקירת משטרה. שנית, ראיתי את הנתבעת על דוכן העדים והתרשמתי הברורה מעדותה האמינה (ראו, למשל, עמ' 21 שורה 15 ועמ' 22 שורה 1 לפרוטוקול) היא כי באמת ובתמים סברה, בהסתמך על דברי אודליה והדברים שאמר לה בנה הפעוט, שהתובעת מתאכזרת לפעוט ופוגעת בו כפי שסיפרה אודליה.

• אין גם מקום לטענה כי, במסגרת התביעה הקטנה שהגישה הנתבעת נגד התובעת (תביעה שנמחקה לאחר הגשת התובענה כאן והחלטת הנתבעת להגיש תביעה שכנגד), כימתה הנתבעת את הנזק הנפשי שנגרם לה כתוצאה מהאירועים שעבר הפעוט בגן בסך של 1,750 ₪ בלבד, ועל כן כנראה שהפעוט לא עבר התעללות. הטענה אינה משכנעת לגופה, ובכל מקרה יש לזכור כי הנתבעת הגישה את התביעה הקטנה ללא ייצוג.

• ולבסוף הטענה כי שומה היה על הנתבעת להביא לעדות תומכת את בנה הפעוט מוטב היה אלמלא נטענה.

שיטת המשפט הישראלית אמנם מאפשרת העדה של קטינים, אפילו קטינים רכים מאוד בשנים (סעיף 2 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971). אלא שבתביעה זו, בה הובאו דברי הפעוט כראיה קבילה לעצם אמירת הדברים ולא לתוכנם (משום שהשאלה

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני :

העיקרית היא כיצד פעלה הנתבעת ביחס למידע שהיה ברשותה ולא האם בוצעו המעשים
(בגן), קשה לראות איזו תועלת לבירור האמת הייתה נובעת מעדותו של ילד כבן 4.5.
אעיר כי הפסיקה שהביא ב"כ התובעת לתמיכה בטיעוניו אינה רלבנטית לענייננו משום
שעסקה במקרים בהם נדרשה עדותם של קטינים להוכחת נזקי גוף שנגרמו להם – שאז
ישנה הצדקה, בחלק מן המקרים, לשמוע את הקטין על דוכן העדים או בדרך אחרת
שתסייע לו בהנגשת ההליך. לא כך בענייננו.

בנסיבות אלה גם אין כל סיבה להסיק מסקנות ראייתיות לחובת הנתבעת מעצם העובדה
שלא העלתה על דוכן העדים את בנה הפעוט.

19. הנה כי כן לא "קנוניה" בין הנתבעת לאודליה היא שעומדת ביסוד העדויות שמסרו
השתיים, ואני קובע כי מעשי הנתבעת כולם הם תולדה של הדברים המפורשים ששמעה מפי
אודליה ביום 12.7.2017 ובהמשך גם מפי בנה הפעוט.

תוכן השיחה בין הנתבעת לתובעת

20. כמתואר לעיל, בבוקר למחרת שיחתה עם אודליה, ביום 13.7.2017, הגיעה הנתבעת לגן
ושוחחה עם התובעת אודות הדברים שסיפרה לה אודליה. על תוכן שיחה זו העידו השתיים.

21. הנתבעת העידה (סעיף 17 לתצהירה; עמ' 24 שורות 16-17 לפרוטוקול) כי, לאחר ששמעה
את הדברים מאודליה, שוחחה בבוקר עם בנה הפעוט והוא אישר את עיקרי הדברים. אחר זאת
שוחחה עם התובעת והיא לא הכחישה דבר ממה שאמרה לה הנתבעת, אך ציינה שמדובר היה
בפרקי זמן קצרים בני 20 דקות בהם הפעוט עמד בשירותים עם צרכיו וכי התובעת נאלצה
להתמודד עם בעיה בכוח האדם שלה באותו יום וחוסר רצון הסייעות להחליף לפעוט.

בחקירתה במשטרה (נספח 4 לתצהיר התובעת) העידה הנתבעת כי התובעת לא הכחישה
את הדברים ורק טענה שבאותו יום הייתה חסרה לה סייעת ולא היה מי שיחליף לפעוט. עוד
אמרה התובעת לנתבעת בשיחה זו כי החלטת הנתבעת לגמול את הפעוט באחת מזיקה לו,
הילדים האחרים בגן צוחקים עליו והסייעות רבות ביניהן כי אינן רוצות להחליף לפעוט את
בגדיו. התובעת אמרה לנתבעת שהילד המתין עם קקי במשך 20 דקות.

גם בשיחתה האוטנטית עם החוקרת הפרטית סיפרה הנתבעת כי התובעת הודתה
"בהכול" ורק טענה שהייתה חסרה לה סייעת והגמילה של הילד לא הייתה נכונה וניסתה לייפות

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני:

את המציאות במובן זה שפרקי הזמן בהם עמד הילד ללא החלפה היו 20 דקות ולא 40 דקות (נספח 2 לתצהיר החוקרת הפרטית, עמ' 9, 16, 29, 33, 34).

22. התובעת העידה (סעיף 27 לתצהירה) כי בשיחה עם הנתבעת סיפרה לה את "האמת העובדתית".

וזו "האמת העובדתית" על פי גרסת התובעת (סעיפים 15-24 לתצהירה): ביום 10.7.2017 עשה הפעוט את צרכיו בתחתונו (בפעם השנייה באותו יום) במהלך משחק בחצר. אודליה הכניסה את הפעוט לגן ואמרה שהוא לכלך את כל החצר ועליה לשטוף את החצר בצינור. התובעת בקשה מאודליה להכניס את כל הילדים לגן כדי שתוכל לנקות את החצר. באותו מועד לא הגיעה לגן הסייעת שהייתה מחליפה את בגדיו של הפעוט יחד עם אודליה. אודליה נכנסה לגן לאחר שטיפת החצר. השעה הייתה 10:12. הקבוצה הבוגרת עליה נמנה הפעוט ישבה למפגש עם התובעת בעת שהקבוצה הצעירה ישבה לאכול. במקום שאודליה תחליף את בגדי הפעוט, היא ישבה עם הקבוצה הצעירה בתואנה שעליה לסייע בהאכלת הילדים (הגם שלא היה צורך בכך). כשהסתיימה הארוחה לאחר כעשר דקות והקבוצה הצעירה נשלחה לשטוף ידיים הפעוט עדיין עמד בשירותים. התובעת שאלה את אודליה מה קורה לגביו והיא אמרה לתובעת שתבקש מסוניה (סייעת נוספת בגן) שתחליף לו. התובעת אמרה לאודליה שאין זה מתפקידה של סוניה ואז הלכה אודליה לחדר התינוקיה. התובעת סברה שאודליה מתכוונת לשטוף את הפעוט באמבטיה עם מים חמים אולם לאחר מכן הבינה מאילנית שאודליה פנתה אליה בבקשה שתנקה את הפעוט, אך אילנית סירבה. בדלית ברירה ניגשה אודליה לפעוט, וניקתה אותו באמצעות מגבונים למורת רוחה של התובעת. בזמן שאודליה ניקתה את הפעוט ישבה הקבוצה הבוגרת לאכול בלעדיו. השעה הייתה 12:30. הצלחת של הפעוט המתינה לו במטבח. אודליה שלחה את הפעוט לישון. התובעת העירה לה שהוא עדיין לא אכל אך אודליה לא עשתה דבר, התובעת היא זו שקראה לו לאכול ובסופו של דבר הפעוט אכל ארוחת צהריים עם קבוצת הילדים האחרונה.

בחקירתה הנגדית בבית המשפט אישרה התובעת כי הפעוט נכנס לשירותים סמוך לשעה 12:00 ועמד שם כשבגדיו ספוגי צואה לפחות עד לשעה 12:30 (עמ' 8 שורה 32 – עמ' 9 שורה 12 לפרוטוקול).

עוד אישרה התובעת בחקירתה בבית המשפט כי, בניגוד לנטען בתצהירה, בשיחה בין השתיים ביום 13.7.2017 לא סיפרה לנתבעת את "האמת העובדתית" כולה. לדבריה נמנעה מלשתף את התובעת במלוא הפרטים כדי להגן על אודליה. באופן זה התאימה התובעת את גרסתה לאמור בחקירתה במשטרה (נספח 5 לתצהירה). בחקירת המשטרה כל שאמרה התובעת

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני:

1 ביחס לשיחה עם הנתבעת הוא שאמרה לנתבעת שהיא (הנתבעת) לא מחליפה לילדים והיה אירוע
2 אחד ש"ברח" לפעוט בחצר, ואז הוכנס לשירותים והחליפו לו שם (שורות 24-26).

3
4 23. גרסתה המעודכנת של הנתבעת בנוגע לתוכן השיחה בין השתיים היא אפוא שאישרה
5 באוזני הנתבעת שהיה אירוע אחד בו עשה הפעוט את צרכיו בבגדיו בעת משחק בחצר ואז הוכנס
6 לשירותים ושם החליפו את בגדיו. הא ותו לא.

7
8 24. נוכח התמורות שחלו בגרסת הנתבעת בעניין זה, והאמינות הכללית שמצאתי לייחס
9 לעדות הנתבעת, מצאתי להעדיף את גרסת הנתבעת על פני גרסת הנתבעת בכל הקשור לתוכן
10 השיחה בין השתיים.

11
12 25. אני קובע אפוא שהנתבעת עימתה את הנתבעת עם הטענה המרכזית שהשמיעה אודליה
13 כלפיה, קרי: שבנה הפעוט של הנתבעת עמד פרק זמן לא מבוטל לאחר שעשה את צרכיו
14 בתחתונים מבלי שמאן דהוא דאג לנקותו ולהחליף את בגדיו. הנתבעת אישרה באוזני הנתבעת
15 קיומו של מקרה אחד כזה, תירצה אותו בכך שהסייעות אינן מעוניינות להחליף את בגדי הפעוט
16 וצמצמה את פרק הזמן בו עמד הילד בשירותים ללא טיפול לכדי 20 דקות.

תוכן השיחה בין הנתבעת לענבל

17
18
19
20 26. אין חולק כי במועד סמוך לאחר השיחה בין הנתבעת לנתבעת, כנראה שבאותו יום –
21 13.7.2017 (עדותה של ענבל עמ' 13 שורה 21 לפרוטוקול) שוחחה הנתבעת עם ענבל.

22
23 27. מהתצהיר שהגישה ענבל עולה כי הנתבעת חקרה אותה מדוע שאלה היא את הנתבעת
24 למה הנתבעת מחפשת גן אחר לילדיה. הנתבעת אמרה לענבל שאם ברצונה לדעת מדוע שינתה
25 דעתה בנוגע לגן מוטב שתשאל אותה ולא את הנתבעת. אחר זאת אמרה הנתבעת לענבל
26 שבתהליך הגמילה של בנה קרו דברים עם הצוות אליהם היא לא רוצה להיכנס כדי שהילד לא
27 ייפגע יותר. ענבל השיבה שהיא לא יודעת באיזה צוות מדובר אבל היא סומכת על הנתבעת
28 ויודעת שילדיה בידיים טובות. הנתבעת אמרה שגם היא חשבה שהיא נמצאת במקום הכי טוב
29 שיש אבל אז מישהי פקחה את עיניה. ענבל אמרה בתגובה שהיא מכירה את הנתבעת וסומכת
30 עליה ואז אמרה לה הנתבעת שהמקרים קרו דווקא עם "מר" וכדאי לענבל לבדוק מה קורה בגן.
31 ענבל ניסתה להבין במה מדובר ושוב הנתבעת אמרה שאין ברצונה לפרט כי הילד נשאר עד סוף
32 השנה והיא לא רוצה שייפגע מהדברים שאולי ענבל תספר לנתבעת. אחר זאת אמרה הנתבעת

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני :

שלא היה מדובר באלימות אך הייתה התעללות בילד על ידי התובעת, בכל מה שקשור לגמילה
שלו מטיטולים ובקשה שתוכן השיחה לא יגיע לידי התובעת.

בחקירתה הנגדית חזרה ענבל על פרטים אלה והוסיפה שלאחר השיחה עם הנתבעת
עדכנה את התובעת. ענבל חזרה על כך שהנתבעת השתמשה בשיחה בביטוי "התעללות על ידי
מרי".

28. הנתבעת העידה שענבל הייתה זו שפנתה אליה בעקבות הודעה שפרסמה הנתבעת בקבוצת
פייסבוק בה בקשה המלצות על גן שיש בו מצלמות אבטחה. הנתבעת כפרה בכך שאמרה לענבל
שהייתה התעללות בפעוט (סעיף 77 לתצהירה). בעדותה בבית המשפט אישרה הנתבעת שאמרה
לענבל שקרו דברים שקשורים לגמילה על ידי הצוות שהיא לא רוצה לפרט, אך המלים "הייתה
התעללות על ידי מרי" לא נאמרו (עמ' 25 שורות 14-20).

29. מצאתי להעדיף את עדותה של הנתבעת על פני עדותה של ענבל. בשלב בו התקיימה
השיחה הנתבעת טרם גיבשה את עמדתה הסופית בנוגע להוצאת ילדיה מהגן. היא טרם מצאה
מסגרת חלופית. היה הגיון רב באותו שלב בהחלטתה לא לשתף אימהות אחרות מהגן במלוא
הפרטים שהיו ידועים לנתבעת. הלכה למעשה, ענבל אישרה שהנתבעת לא הייתה מעוניינת
לשתף בפרטים המלאים, וקשה לראות מדוע בהמשך השיחה החליטה בכל זאת לומר שהנתבעת
התעללה בבנה.

30. מטעמים דומים אני נותן אמון מלא גם בגרסת הנתבעת בנוגע לשאלה מי יזם את השיחה.
סביר בעיניי כי ענבל, שללא ספק הרגישה קרבה לתובעת ולאז דווקא לנתבעת (הדבר עולה
בבירור מעדותה כי מיד לאחר השיחה עם הנתבעת מיהרה לספר לתובעת על אף שלגרסתה
נתבקשה לא לעשות כן), הייתה זו שבקשה לברר עם הנתבעת מדוע היא מחפשת גן חלופי.

פחות סביר בעיניי שבאותו שלב הנתבעת החליטה מיוזמתה לשתף את ענבל, ודווקא
אותה למרות ששתיהן מאשרות שלא היה ביניהן קשר קרוב, בכך שהנתבעת מתעללת בבנה
הפעוט. עוד פחות סביר כי למרות שיזמה את השיחה גילתה סגירות באופן שלא שיתפה בפרטים.

31. אשר על כן אני קובע כי היוזמה לשיחה בין ענבל לבין הנתבעת וכן תוכן השיחה היו כפי
גרסת הנתבעת.

התביעה המקורית

הפרסומים מושא התביעה

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני :

32. לאורן של העובדות שנקבעו לעיל ייבחן כעת כל אחד מהפרסומים המופיעים בכתב
התביעה.

פרסום ראשון – התלונה במשטרה

33. הנתבעת הגישה ביום 11.8.2017 תלונה במשטרה נגד התובעת. היא כללה בתלונה את
עיקרי הדברים שסיפרה לה אודליה. התלונה ממוקדת בהתעללות שעבר הפעוט בגן – מדי
התובעת.

34. ברי כי הפרסום הטמון בעצם הגשת תלונת הנתבעת למשטרת ישראל עולה כדי "לשון
הרע", כמשמעות מונח זה בחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן – "החוק"). הנתבעת
ייחסה לתובעת במסגרת תלונתה במשטרה ביצוע עבירה פלילית מסוג פשע, ואין כל ספק
שהפרסום הזה עלול היה להשפיל את התובעת בעיני הבריות ואף לפגוע במשרתה.

35. אלא שלנוכח ממצאי העובדה שקבעתי לעיל, עומדת לנתבעת ביחס לפרסום זה הגנת תום
הלב המנויה בסעיפים 15(3) ו-15(8) לחוק, שזה לשונם :

15. במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם
או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו :

...
(3) הפרסום נעשה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הנאשם או
הנתבע, של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם
מעונין בו ענין אישי כשר ;

...
(8) הפרסום היה בהגשת תלונה על הנפגע בענין שבו האדם שאליו
הוגשה התלונה ממונה על הנפגע, מכוח דין או חוזה, או תלונה
שהוגשה לרשות המוסמכת לקבל תלונות על הנפגע או לחקור בענין
המשמש נושא התלונה ; ואולם אין בהוראה זו כדי להקנות הגנה על
פרסום אחר של התלונה, של דבר הגשתה או של תכנה.

36. כאשר אם לילד פעוט שלומד בגן מקבלת דיווח מהימן לכאורה מסייעת באותו גן שבנה
עובר התעללות, וכאשר האם שואלת את בנה ומקבלת ממנו מידע שתומך לכאורה במידע
שקיבלה מהסייעת, יש לה הזכות ואולי אף החובה האזרחית להגיש תלונה במשטרה. פרסום זה
נעשה בתום לב לשם הגנה על ענין אישי כשר של הנתבעת. פרסום זה הוא תלונה לרשות
המוסמכת לחקור בענין המשמש נושא התלונה.

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני:

העובדה כי התלונה נגד התובעת נסגרה בסופו של יום בעילה של חוסר אשמה אינה יכולה לשנות ממסקנה זו, שכן הגנת תום הלב נבחנת במועד הפרסום ובהתאם למידע שהיה בידי הנתבע.

37. אני קובע כי ה"פרסום" המגולם בהגשת תלונת הנתבעת למשטרה לא חרג מתחום הסביר בנסיבות העניין. אין בתלונה שהוגשה שמץ של הגזמה או הפרזה, שכן היא תואמת את שסיפרה אודליה.

בהתאם לסעיף 16(א) לחוק אם הוכיח הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות האמורות בסעיף 15 ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפרסום בתום לב. כך דרך כלל וכך בענייננו. התובעת לא סתרה חזקה זו ויש לקבוע אפוא כממצא כי פרסום זה נעשה על ידי הנתבעת בתום לב גמור.

38. למען הסר כל ספק אני קובע שלא התקיימו במקרה זה נסיבות סעיף 16(ב) שקובע חזקת חוסר תום לב בשלושה מקרים:

ס"ק (1) לא מתקיים בענייננו. אמנם לא קבעתי שתוכן התלונה היה אמת אך באותה נשימה אף לא קבעתי שפרטיה (כולם או חלקם) לא היו אמת. יוער, גם בהקשר זה, כי גרסתה של התובעת מאוששת את טענת ההתעללות בפעוט על רקע עשיית צרכיו, והעובדה כי היא מייחסת את אותה התעללות לאודליה אינה מעלה ואינה מורידה לצורך הקביעה האם הייתה אמת לפחות בחלק מן התלונה.

בכל מקרה ברור ונעלה מכל ספק שהנתבעת דווקא האמינה באמיתות התלונה שמסרה למשטרה. תנאי מצטבר לתחולת החזקה הוא שהנתבע לא האמין באמיתות הדברים.

ס"ק (2) לא מתקיים שכן, כאמור, לא נקבע כממצא שהפרסום לא היה אמת, ובכל מקרה, בהתחשב בכך שהנתבעת קיבלה את המידע מסייעת בגן והצליבה אותו עם הפעוט, אני קובע שהנתבעת נקטה לפני הגשת התלונה אמצעים סבירים להיווכח אם אמת היא אם לא.

גם ס"ק (ג) אינו מתקיים בענייננו. לא הוכח לפניי כי הנתבעת נתכוונה על ידי הפרסום לפגוע בתובעת במידה גדולה משהייתה סבירה להגנת הערכים המוגנים על ידי סעיף 15, ובמקרה זה – ערך ההגנה על הציבור בדרך של חשיפת עבירות פליליות באמצעות חקירת משטרה.

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני :

39. הנתבעת עמדה בנטל המוטל עליה להוכיח התקיימותה של הגנת תום הלב ועל כן דין
התביעה להידחות בכל הקשור לפרסום הראשון.

פרסום שני – השיחה עם ענבל

40. נוכח ממצא העובדה שקבעתי ביחס לתוכן השיחה עם ענבל אני קובע כי אין בדברים
שהנתבעת אמרה לענבל באותה שיחה (שקרו דברים שקשורים לגמילה על ידי הצוות שהיא לא
רוצה לפרט) משום "לשון הרע".

41. למעלה מן הצורך אציין כי גם אם הייתי מקבל את גרסתה של ענבל לדברים שנאמרו
במסגרת שיחתה עם הנתבעת (ואינני מקבלה) נראה שהייתה עומדת לנתבעת הגנת תום הלב
בהתאם לסעיף 15(2) לחוק. זאת משום שהגיוני בעיניי כי מערכת היחסים בין הורים לילדים
באותו גן מטילה על ההורה, שקיבל מידע רציני וקונקרטי כי בנו נפגע בגן, חובה מוסרית או
חברתית לדווח הידוע לו להורים האחרים – אפילו על דרך של פניה יזומה.

42. אני דוחה אפוא את התביעה ביחס לפרסום השני.

הפרסומים השלישי והרביעי – השיחות עם החוקרת הפרטית

43. כאמור לעיל, התובעת הפעילה נגד הנתבעת חוקרת פרטית שבדתה דמות פיקטיבית בשם
"מיקי". "מיקי" ניהלה שיחת טקסט באמצעות הפייסבוק עם הנתבעת ובהמשך שיחת טלפון
שהוקלטה בידי החוקרת הפרטית.

המטרה שלשמה נשלחה החוקרת הפרטית למשימה הייתה להגיע לנתבעת ולהביא הוכחה
לכך שהיא מכפישה את התובעת (עמ' 7 שורה 1 לפרוטוקול). החוקרת הפרטית העידה כי הגיעה
לגן "שיר" (הגן אליו העבירה הנתבעת את ילדיה לאחר המקרה) אך לא מצאה את הנתבעת ולכן
נכנסה לקבוצת פייסבוק בשם "אימהות ממליצות בראשון לציון" ושלחה לנתבעת הודעה. לאחר
מחצית השעה חזרה אליה הנתבעת והן התכתבו.

44. התכתבות זו הובאה כראיה (נספח 1 לתצהיר החוקרת הפרטית). עולה ממנה כי החוקרת
הפרטית בקשה לקבל מהנתבעת פרטים אודות גן "שיר", עליו המליצה הנתבעת בקבוצה.
הנתבעת השיבה שהיא מרוצה מגן "שיר", הסבירה מדוע והוסיפה שיש לה "דיס המלצה" על גן
עופרים, הלוא הוא הגן של התובעת. אחר זאת כתבה הנתבעת לחוקרת הפרטית ששני הילדים
שלה היו שם בשנה שעברה והבן הגדול עבר התעללות, ולכן "נמנע לא ממליצה". החוקרת
הפרטית בקשה לקבל פרטים נוספים בטלפון והנתבעת הסכימה.

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני:

1

2 45. עיון מקרוב בשיחת הטלפון המוקלטת (נספח 2 לתצהיר החוקרת הפרטית) מעלה כי
3 החוקרת הפרטית ביקשה לרכוש את אמונה של הנתבעת ושידלה אותה בכל דרך למסור לה
4 פרטים נוספים על אודות מה שאירע לפעוט בגן. היא הציגה עצמה כאחותה הגדולה של אישה
5 שחוותה משבר אישי ומשפחתי קשה וצריכה למצוא גן לילדיה הקטנים אך אינה מסוגלת לעשות
6 זאת בעצמה ולכן "מיקי" פועלת עבורה. היא אמרה שסיפרה לאותה אחות את דברי הנתבעת
7 בשיחת הטקסט ואחותה "מבולבלת ונסערת מאוד". היא נטעה במוחה של הנתבעת את הצורך
8 להגן על אותה "אחות" בכל דרך. היא אמרה לה ששוחחה עם מישהי מגן עופרים (הלוא הוא גן
9 התובעת), וקיבלה עליו הרבה המלצות (עמ' 3).

10

11 רק לאחר שהחוקרת הפרטית סיפרה לה את כל האמור מעלה נאותה הנתבעת לספר
12 לחוקרת הפרטית מה קרה בגן.

13

14 במסגרת זו אמרה הנתבעת לחוקרת הפרטית, בין היתר, כי יום אחד הגיע לידיעתה
15 שהתובעת מתעללת בפעוט (עמ' 5), כי התובעת הענישה את הפעוט עונשים "סובייטיים" –
16 השאירה אותו 45 דקות בשירותים עם הקקי בזמן שילדים אחרים אוכלים והוא רואה אותם ולא
17 אוכל ולא מחליפים לו (עמ' 6) וכי התובעת לא הרשתה שיחליפו לפעוט, הייתה מעמידה אותו
18 בשירותים ונותנת לו לחכות (עמ' 7). הנתבעת סיפרה שדובבה את הפעוט וחזרה על הדברים
19 שטענה שאמר לה עוד בחקירתה במשטרה (עמ' 7-8). הנתבעת סיפרה לחוקרת הפרטית
20 שהתעמתה עם התובעת והיא אמרה לה שלא הייתה לה סייעת ולא היה מי שיחליף וכן שהגמילה
21 שלו לא הייתה נכונה (עמ' 9). היא אמרה ששוחחה עם הסייעות האחרות והן אמרו לה שהתובעת
22 לא הסכימה שיחליפו לו (עמ' 10).

23

24 הנתבעת שיתפה את החוקרת הפרטית גם במחלוקת שנפלה בינה לבין התובעת בכל
25 הקשור לתשלומים עבור לימודי ילדיה בגן לאחר שהוציאה אותם משם (עמ' 12). לאחר
26 שהחוקרת הפרטית אמרה לה בתגובה "יו, זה לא אמיתי", גידפה הנתבעת את התובעת בזו
27 הלשון: "כלבה, אישה רעה רעה באמת, את נכנסת לשם מחייכת והיא מראה כולה טוב
28 וכולה... נסגרת הדלת והיא שטן, שטן ואני בן אדם אני הורה מה זה קל באמת אני אומרת
29 לך, אני לא לא אחת שמחפשת בציציות ואני לא אחת ששואלת יותר מדי ואני... המידע
30 הזה הגיע אליי וההתנהלות שלה אחרי שזה התגלה פשוט מזעזעת, מזעזעת" (עמ' 13).

31

32 בשלב מסוים העירה הנתבעת כי רצתה לסיים יפה את מערכת היחסים עם התובעת,
33 אבל: "כשהיא התחילה לשחק איתנו בכספים ולא להחזיר תקשיבי היא חייבת לי כסף גם
34 התעללה לי בילד, גם לא מחזירה לי את הכסף? ואני אשתוק? ... אז היא אנחנו הגשנו

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני :

1 בתביעות קטנות יש לנו משפט איתה" (עמ' 15). גם בהמשך התרעמה הנתבעת על כך שהתובעת
2 לא החזירה להם את הכסף ואף התבטאה כך: "בן אדם חכם שלמי לנו 500 600 שקל יותר
3 ממה שמגיע לנו ותשתיקי אותנו, באמת לא שאני צריכה את הכסף שלה אבל היא טיפשה,
4 היא פשוט טיפשה... היא עוד ניסתה לגבות לנו כסף אחר כך" (עמ' 49).

5
6 במקום אחר בשיחה אמרה הנתבעת שכדאי לתובעת להיזהר כי "היום יש פייסבוק" (עמ'
7 44). במקום אחר אמרה הנתבעת שכתבה לאנשים שבקשו לקבל בפייסבוק חוות דעת על גנים
8 שלא כדאי להם ללכת לגן של התובעת (עמ' 45).

9
10 46. בשיחות עם החוקרת הפרטית קיימים שני סוגים של פרסומים: הסוג הראשון, המרכזי,
11 עניינו תכנים זהים לאלה ששמעה הנתבעת מאודליה ומהפעוט. הסוג השני, שמופיע רק בשיחה
12 המוקלטת, עניינו חוות דעת על אופייה של התובעת ושאר גידופים.

13
14 47. בכל הקשור לפרסומים מהסוג הראשון עומדת לדעתי לנתבעת הגנת תום הלב המנויה
15 בסעיף 15(2) לחוק. אמנם בסיכומי טען ב"כ התובעת כי הנתבעת לא עתרה בכתב הגנתה לקיומה
16 של הגנה זו, אך נוכח האמור בסייפת סעיף 71 לכתב ההגנה – אין ממש בטענה זו.

17
18 כזכור החוקרת הפרטית הציגה עצמה לפני הנתבעת כאחותה הגדולה של אם לשני ילדים
19 קטנים שנפרדה מבעלה ועוברת משבר אישי קשה שאינו מאפשר לה לערוך את הבירורים בעצמה
20 ולכן "מיקי" אחותה התגייסה לעזרה. "מיקי" פנתה לנתבעת ובקשה ממנה המלצות על גני
21 ילדים. "מיקי" גם סיפרה לנתבעת שקיבלה שלל המלצות על גן התובעת.

22
23 הנתבעת, שסברה כי מדובר בפנייה אותנטית בשמה של אישה שעוברת משבר אישי קשה
24 שצריכה לרשום את ילדיה לגן, והגורם הפועל בשמה כבר שמע המלצות על גן התובעת, עשתה
25 בדיוק את מה שמצופה ממנה לעשות כאזרחית אחראית. היא שיתפה את "מיקי" בחוויה
26 האישית שלה מהגן והזהירה באמצעותה את האחות הבדיונית שלא תרשום את ילדיה לגן
27 התובעת.

28
29 48. סעיף 15(2) לחוק משמיענו כך:

30

31 15. במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם
32 או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:

33

34 ...
(2) היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני :

חובה חוקית, מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום ;

סעיף 15(2) לחוק נחקק בדיוק על מנת לאפשר התנהגות כזו של הנתבעת. בהינתן המידע שהיה לפניו אותה עת, מידע קרוב שהגיע מתוך אשת צוות בגן ואושר על ידי בנה שלה, קמה לדעתי לנתבעת חובה מוסרית וחברתית להזהיר את מי שפנה אליה וביקש המלצות על גן ילדים מפני הגן של התובעת.

המקרים המובהקים שבהם הכירו בתי המשפט בקיום חובה לעשות את הפרסום הם המקרים שבהם הפרסום היה נחוץ לשם אזהרה מפני פגיעה בחיי אדם, בבריאותו של אדם או ברכושו [אורי שנהר **דיני לשון הרע** 283 (1997)]. בענייננו הזהירה הנתבעת את "מיקי" מפני פגיעה אפשרית בבריאותם (הפיסית והנפשית) של ילדיה הקטנים של אחותה – וכל זאת על סמך מידע קונקרטי ואמין לכאורה שהיה ברשותה של הנתבעת.

כבר ציינתי למעלה כי בנסיבות העניין קמה, בהתאם לסעיף 16(א) לחוק, חזקה שפרסומים אלה נעשו בתום לב וחזקה זו לא נסתרה בידי התובעת. ועוד צוין למעלה כי אין בענייננו תחולה לסעיף 16(ב) לחוק.

אשר על כן, הנתבעת הוכיחה כי עומדת הגנת תום הלב ביחס לפרסומים מהסוג הראשון.

49. אני סבור כי גם הגנת סעיף 15(4) עומדת לנתבעת ביחס לפרסומים מן הסוג הראשון. התובעת היא גננת. היא נותנת שירות ציבורי. הדברים שאמרה הנתבעת לחוקרת הפרטית עולים כדי הבעת דעה אודות התנהגות התובעת במילוי תפקידה הציבורי, וכבר ראינו כי דעה זו של הנתבעת אודות התנהגות התובעת הייתה מבוססת על ראיות של ממש.

50. נותר לדון בגידופים ובחוות דעתה של הנתבעת על אופייה של התובעת. אלה כזכור הופיעו רק בשיחה המוקלטת.

במסגרת חלק השיחה, בו תיארה הנתבעת באוזני החוקרת הפרטית את התנהגות התובעת ביחס לתשלומים לגן לאחר שהנתבעת הוציאה משם את ילדיה, אמרה החוקרת הפרטית לנתבעת "ו, זה לא אמיתי". בתגובה אמרה הנתבעת לחוקרת הפרטית את הדברים המצוטטים בפסקה 45 (עמ' 12-13 לתמליל).

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני:

בחינה מקרוב של הדברים הללו שאמרה הנתבעת לחוקרת הפרטית ביחס לתובעת
מלמדת כי עניין לנו אמנם בתיאורים לא נעימים, אך כאלה שניתן להבינם, גם אם לא להצדיקם,
נוכח תחושותיה של הנתבעת לאחר שגילתה – באמצעות אודליה – שבנה עבר התעללות בגן.
יתרה מכך, דברים אלה נאמרו בסערת רגשות שלופתה על ידי החוקרת הפרטית.

51. הנני סבור כי בנסיבות העניין לא עולים הדברים מושא סוג הפרסומים השני כדי "לשון
הרע" כמשמעות מונח זה בסעיף 1 לחוק.

52. בסעיף 1 לחוק נקבע לשון הרע מהי –

לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או
ללעג מצדם;

(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;

(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת,
בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;

(4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו,
נטייתו המינית או מוגבלותו;

בסעיף זה "אדם" – יחיד או תאגיד;

"מוגבלות" – לקות פיסית, נפשית או שכלית, לרבות קוגניטיבית, קבועה או
זמנית.

53. על מנת לקבוע האם ביטוי מסוים עולה כדי "לשון הרע" יש לברר האם הוא משפיל, פוגע
או מבזה, בהתאם לסטנדרט אובייקטיבי של האדם הסביר [ע"א 334/89 מיכאל נ' אלמוג, פ"ד
מו(5) 555 (1992); ע"א 723/74 הוצאת עיתון "הארץ" נ' חברת החשמל לישראל בע"מ, פ"ד
לא(2) 281 (1977)].

54. ביחס לקללות ושאר גידופים כבר נפסק על ידי בית המשפט העליון כי –

"סינון קללה כלפי אדם, קבל עם ועדה, עלול לבזותו עד-מאד, ועל כן
להוות משום "לשון הרע". עם זאת, לא כל גידוף, ולא בכל הנסיבות,
יקים עילת תביעה מכוח חוק איסור לשון הרע. "קללות וגידופים
מהווים לצערנו חלק מהחיים החברתיים במדינה, ולפיכך קיים חשש
שהכרה שיפוטית גורפת בגידופים כב'לשון הרע' תביא להצפת בתי-
המשפט בתביעות שזו עילתן. זאת ועוד: ככל שהשימוש בגידופים
שכיח יותר, כך נעשית פגיעתם לקשה פחות, עד כי אמירת גידופים
מסוימים בנסיבות מסוימות לא תגרום עוד לפגיעה ממשית" (שנחר,

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני :

1 בספרו הנ"ל, בעמ' 131, והאסמכתאות שם; ראו גם Pease v.
2 International Union of Operating Engineers Local 150,
3 Ward v. Zelikovsky, 643 ;567 N.E.2d 614, 619 (1991)
4 Stevens v. Tillman, 855 ;A.2d 972, 978-979 (1994)
5 ".(F.2d 394, 399-402 (1988)

6
7 [רע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר] (פורסם בנבו) (12.11.2006), פסקה
8 26 לפסק דינו של כב' המשנה לנשיאה השופט א' ריבלין
9

10 הנה כי כן, אפשר שקללות וגידופים יהיו "לשון הרע" ואפשר שלא. הכרה שיפוטית גורפת
11 בגידופים כ"לשון הרע" אינה רצויה. זאת ועוד, כאשר בית המשפט נתקל בקושי פרשני ביחס
12 לאיפיונו של ביטוי עליו להעדיף את הפרשנות שלפיה הביטוי איננו לשון הרע [ע"א 4534/02 רשת
13 שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ', פ"ד נח(3) 558 (4.3.2004) בעמ' 570].
14

15 55. בענייננו נאמרו הדברים לחוקרת פרטית שבהתאם לעדותה בבית המשפט נשלחה על ידי
16 התובעת להגיע לנתבעת ולהביא הוכחה שאכן הייתה הכפשה. כאשר יצאה למשימתה זו ידעה
17 החוקרת הפרטית כי הנתבעת אמרה דברים לא סימפטיים על גן עופרים ועל התובעת (עמ' 7
18 שורה 4 לפרוטוקול).
19

20 56. הנני סבור כי פרשנות סבירה של הביטויים שנאמרו, בהקשרם, אינה מביאה למסקנה
21 שעניין לנו באמירות הגורמות להשפלה על פי תפיסותיו של האדם הסביר.
22

23 ראשית משום שהביטויים אמנם אינם נעימים לשמיעה אבל פגיעתם אינה כה קשה
24 במציאות הישראלית הקיימת בה, למרבה הצער, משמיעים הבריות דברי גידוף מן הסוג
25 שהשמיעה הנתבעת באוזני החוקרת הפרטית חדשות לבקרים.
26

27 שנית, וזה העיקר, לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול להשפיל אדם בעיני הבריות. דעתי
28 היא כי כאשר נשלח חוקר פרטי למשימת "איסוף הכפשות" על אדם אין לומר כי היחשפותו בגדר
29 אותה משימה לדברי הכפשה עולה כדי פרסום שעלול להשפיל את אותו אדם בעיניו של החוקר
30 הפרטי. בוודאי כך בענייננו. לא התרשמתי כי החוקרת הפרטית, אישה קרת רוח, שמשלח ידה
31 הוא, בין היתר, איסוף הכפשות על הזולת, באמת ובתמים עלולה הייתה להתרשם מחוות הדעת
32 של הנתבעת אודות אופייה של התובעת.
33

34 כפי שצוין למעלה, לא תמיד ולא כל קללה או גידוף יקימו עילת תביעה לפי החוק. יש
35 לבחון למי נאמרו הדברים, למי יועד הפרסום ומה הייתה מטרתו. לא הרי דברים שנאמרים

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 18-03-48169 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני :

1 בחדרי חדרים (או בשיחת טלפון) כהרי דברים שנאמרים לצורך הפצה ; לא הרי דברים שנאמרים
2 לאדם ניטראלי כהרי דברים שנאמרים לאיש מקצוע שיודע מראש שהדובר צפוי להכפיש. לא הרי
3 דברים שנאמרים בסערת רגשות כהרי דברים שנאמרים ביישוב הדעת.
4

5 57. אני קובע אפוא כי במכלול נסיבות העניין האדם הסביר לא יראה בביטויים אלה שאמרה
6 הנתבעת לחוקרת הפרטית משום "לשון הרע" [ראו והשוו ת"א (שלום חי') 44666-04-13
7 **רוטשילד רמות נ' מכבי** (23.7.2015) שעסק אף הוא בשיחות "דיבוב" שזים חוקר פרטי].
8

9 58. אכן, פסיקת בתי המשפט הכירה באפשרות שדברים שנאמרים לחוקר פרטי במסגרת
10 תפקידו עשויים לעלות כדי לשון הרע. דא עקא, הפסיקה אליה הופנית על ידי ב"כ התובעת [ע"א
11 (מחוזי ת"א) 1963/05 **דיוור אקספרס נכסים והשקעות בע"מ נ' בן ארי** (3.1.2007)] עסקה ברכיב
12 הפרסום, המופיע בסעיף 2 לחוק, וקבעה כי אין לראות בחוקר הפרטי שלוח של מזמין העבודה
13 באופן שישלול את פרסום הדבר לאדם נוסף זולת הנפגע.
14

15 פסיקה זו לא התייחסה לסעיף 1 לחוק ולפרשנות המונח "עלול" ועל כן אינה רלבנטית
16 לענייננו.
17

18 59. לפיכך אני דוחה את התביעה גם ביחס לפרסומים השלישי והרביעי.
19

סיכום

20
21 60. ביחס לפרסום הראשון עמדה הנתבעת בנטל המוטל עליה להוכיח התקיימותה של הגנת
22 תום הלב.
23

24 61. ביחס לפרסום השני נקבע שאין בדברים שהוכח שנאמרו משום לשון הרע.
25

26 62. ביחס לפרסומים השלישי והרביעי, שעניינם השיחות בין החוקרת הפרטית לנתבעת, נקבע
27 כי הנתבעת הוכיחה כי עומדת לה הגנת תום הלב בנוגע להתבטאויות שחופפות את הדברים
28 שמסרה במשטרה, וביחס להתבטאויותיה מן הסוג השני נקבע כי אלה אינן עולות כדי "לשון
29 הרע".
30

31 63. לפיכך דין התביעה העיקרית להידחות.
32

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני:

התביעה שכנגד

64. מן התביעה שכנגד נותר רכיב אחד: כאב וסבל בסך 20,000 ₪ בגין ההתעללות שספג הפעוט בגן התובעת.

65. כבר ציינתי לעיל כי, הלכה למעשה, אישרה התובעת מקרה אחד, שהתרחש ביום 10.7.2017, בו עבר הפעוט פגיעה והשפלה בגן.

בתמצית אזכיר כי גרסתה היא שבאותו יום היה חוסר באנשי צוות בגן; הפעוט עשה את צרכיו בתחתונו בפעם השנייה במהלך משחק בחצר; אודליה הכניסה את הפעוט לגן ואמרה שעליה לנקות את החצר; אודליה יצאה לחצר ולא ניקתה את הפעוט; במקום שאודליה תנקה את הפעוט היא ישבה עם קבוצת ילדים; כתוצאה מכך הפעוט לא אכל בשעה היעודה; בשלב מסוים שאלה התובעת את אודליה מה לגבי הפעוט והבינה שהפעוט עודנו עומד בשירותים, מלוכלך; אודליה אמרה לתובעת שתבקש מסייעת אחרת בשם סוניה שתחליף לו; התובעת אמרה לאודליה שאין זה מתפקידה של סוניה; אודליה הלכה לתינוקיה והתובעת סברה שבאותו זמן תשטוף את הפעוט במים חמים; מאוחר יותר אילנית סיפרה לתובעת שאודליה בקשה ממנה לנקות את הפעוט אך אילנית סירבה; בסוף בדלית ברירה ניקתה אודליה את הפעוט עם מגבונים; רק בשלב זה אכל הפעוט.

בחקירתה הנגדית אישרה התובעת כי הפעוט נכנס מהחצר לשירותים סמוך לשעה 12:00 ועמד שם כשבגדיו ספוגי צואה לפחות עד לשעה 12:30.

בחקירתה במשטרה (נספח 5 לתצהירה) אישרה התובעת נתון נוסף: במענה לטענת הנתבעת (שהוטחה בה בחקירה) כי התובעת אמרה לפעוט שהוא עושה קקי כמו כלב או חתול, השיבה התובעת כך: "שקר וכזב!!! זו הייתה אמירה של אודליה, היא אמרה מה היא חושבת שיש לנו כלב בגן – נפרוס עיתונים כמו שעושים לכלב. היא הייתה מחליפה לו היא הייתה מחליפה 4-5 זוגות של כפפות והייתה אומרת איכס ואני אמרתי לה לא להגיד ככה ליד הילד" (שורות 69-71).

66. אילנית, סייעת בגן ששימשה כאמור באחראית התינוקיה, העידה (במסגרת תצהיר הפרכה שהוגש מטעם התובעת), כי באחד הימים בקיץ 2017 הגיעה אודליה למטבח כשהיא "מושכת בעצבים" את הפעוט לכיוון השירותים כשהוא בוכה. אילנית שאלה את אודליה מדוע הפעוט בוכה והיא השיבה ש"ברח לו קקי" ונמאס לה לנקות אותו כל הזמן והיא שמה אותו

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני :

1 בינתיים בשירותים. אודליה אמרה לאילנית שתשוחח עם אם הפעוט שתחזיר לו את הטיטול.
2 אילנית אמרה לאודליה שתחליף לפעוט כי הוא מסכן והיא סירבה.

3
4 אילנית הוסיפה שאודליה ציינה באוזניה לא פעם שהפעוט "מחרבן כמו כלב. רק חסר
5 לפרוש עיתונים".

6
7 אילנית שללה טענות אחרות שהעלתה אודליה בגרסתה וגרסתה בתצהירה תואמת את
8 חקירתה במשטרה (צורפה כנספח לתצהירה). יצוין כי בחקירת המשטרה אישרה אילנית שבגלל
9 אודליה הפעוט הושאר זמן כלשהו כשצרכיו בתחתוניו (שורות 74-78).

10
11 בחקירתה הנגדית בבית המשפט טענה אילנית כי הביטויים הקשים על הפעוט נאמרו על
12 ידי אודליה גם לתובעת, ולכן היו בידיעתה (עמ' 15 שורות 26-27). בהמשך נשאלה כיצד יכולה
13 הייתה להצהיר בנחרצות שלא קרו האירועים שמתארת אודליה אם בחקירתה במשטרה טענה
14 שרוב הזמן היא בתינוקיה ולרוב לא רואה (נספח 1 לתצהירה, שורות 22-24). תשובתה הייתה
15 שלמרות שרוב הזמן היא בתינוקיה לא יכולים היו להיות אירועים שלא הייתה מודעת להם (עמ'
16 17 שורות 1-3 לפרוטוקול).

17
18 67. ראיתי ושמעתי את אילנית על דוכן העדים. הרושם שנוצר מעדותה הוא כי עשתה כל
19 שביכולתה על מנת להגן על התובעת – מעסיקתה מזה 17 שנה. אינני יודע האם, כטענת אודליה,
20 העדה נחשפה בעצמה למעשים פוגעניים מצד התובעת כלפי הפעוט, אך ברור כשמש בצהרי היום
21 שלא יכולה הייתה בעת ובעונה אחת גם לא לראות דברים שמתרחשים מחוץ לתינוקיה וגם
22 להיות בטוחה שלא התרחשו מעשים כאלה ואחרים מחוץ למקום בו היא שוהה דרך כלל.

23
24 נסיבות אלה, כמו גם התרשמותי הכללית מעדותה של אילנית, מטילות ספק של ממש
25 במהימנות העדה. לא אקבע אפוא כל ממצא פוזיטיבי בהתאם לעדותה של אילנית. עם זה, כיוון
26 שהתובעת היא שהביאה אותה לעדות, לא ראיתי מניעה להשתמש באותם חלקים מעדותה בהם
27 אישרה התנהגויות פוגעניות בגן כראיה התומכת בגרסת התובעת לעניין זה.

28
29 68. הנה כי כן, אמנם לא נקבע ממצא בנוגע לזהות הגורם שפגע בפעוט בגן שבבעלות התובעת
30 אך התובעת עצמה והעדה מטעמה מאשרות כי הילד נפגע בגן על רקע גמילתו מחיתולים :

31
32 בהתאם לגרסתן של השתיים, במקרה אחד עשה הפעוט את צרכיו בתחתוניו ובמקום
33 שיחליפו לו מיד הושאר פרק זמן בלתי סביר (לפחות מחצית השעה) בשירותים, לבדו, בעוד חבריו

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני :

אוכלים את ארוחת הצהריים – והכול בידעת התובעת. בנוסף, הפעוט נחשף לאמירות קשות של איש צוות כי הוא מתנהג כמו כלב שעושה את צרכיו בכל מקום ואולי צריך לפרוש לו עיתונים.

69. תיאורים אלה עולים לדעתי כדי התעללות בפעוט, שהיה בן פחות משלוש שנים באותה העת. מעשה חמור כזה, של פגיעה פיזית ונפשית בילד רך בשנים, שמתרחש בגן ילדים תחת השגחת צוות הכולל גננת וסייעות, מקים לדעתי את עוולת הרשלנות כלפי מנהלת הגן – הלוא היא התובעת. גם אם, כטענת התובעת, הפוגע בילד היה איש צוות ולא התובעת עצמה (ובעניין זה לא מצאתי להכריע), יש לתובעת אחריות מובהקת כמי שאמורה לפקח על הקורה בגן ולדאוג לרווחת הילדים ולשלומם הפיסי והנפשי.

התובעת גם אינה יכולה להתנצל מאחריות זו בכך שלטענתה נתנה לאודליה הוראות שלא מולאו, שכן לגרסת התובעת עצמה במסגרת האירוע עצמו הבינה כי התובעת אינה מצייתת להוראותיה ובכל זאת לא מצאה לנכון באף אחד משלביו לגרום לכך שהפעוט ינוקה ובגדיו יוחלפו (בעצמה או באמצעות אחרים).

70. הנני סבור כי מחדלי התובעת ורשלנותה כמנהלת הגן וכמי שנכחה במקום, כמתואר לעיל, גרמו לנתבעת (התובעת שכנגד) כאב וסבל ויתכן שאף נזק נפשי. הנתבעת לא הוכיחה קיומו או שיעורו של הנזק הנפשי האמור, שכן לא הוגשה מטעמה חוות דעת רפואית, אולם צערה של הנתבעת בעקבות המקרה שאירע לבנה ניכר היה לעין לאורך כל עדותה והתובעת ובעלה יניב אף העידו בקשר לכך. בכל מקרה רשאי בית המשפט להסיק כי היחשפות הורים להתעללות בבנם הפעוט במסגרת החינוכית בו הוא אמור להיות מוגן ובטוח תגרום להם לתחושות קשות.

71. בהתאם למיטב השפיטה אני סבור כי נגרמו לנתבעת, התובעת שכנגד, כאב וסבל בשיעור של 15,000 ₪ כתוצאה ממקרה ההתעללות בבנה הפעוט בגן שבבעלות התובעת.

התוצאה

72. אני דוחה את התביעה העיקרית.

73. אני מקבל את התביעה שכנגד ומורה לתובעת (הנתבעת שכנגד) לשלם לנתבעת (התובעת שכנגד) סך של 15,000 ₪.

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 48169-03-18 בן יחזקאל נ' ברגר

תיק חיצוני :

- 1 74. התובעת תישא בהוצאות הנתבעת בסך של 1,000 ₪ (כללתי בסכום זה את האגרה
2 ששולמה בתביעה שכנגד) ובשכ"ט עו"ד בסך של 30,000 ₪ (כללתי בסכום זה את המע"מ).
3
4 75. התובעת תשלם את כל הסכומים שנפסקו תוך 30 יום.
5
6
7 ניתן היום, ט' שבט תש"פ, 04 פברואר 2020, בהעדר הצדדים.
8

מיכאל קרשן, שופט

- 9
10
11
12